

Vervolg verslag bevrijding van Ophoven

18 september tot 1 november

Ondertussen genieten we hier al meerdere dagen van onze vrijheid, een vrijheid, die echter nog tamelijk beperkt is. Vrij zijn we van de vijand, maar nog niet van de granaten van de vijand. Iedere dag horen we die gevaarlijke projectielendoor de lucht suizen en soms vlak over je hoofd. Er zijn er nog heel wat in Sittard terecht gekomen, ook nog een tiental on Ophoven. Daarom was het maar het veiligst zo veel mogelijk binnen te blijven. Aan het gebulder van de Amerikaanse kanonnen die hier in de gemeente op de Kollenberg die hier dagen achtereen stonden te vuren, zijn we onderhand gewend geraakt, ofschoon het zo'n geluid was, dat op sommige plaatsen de ruiten er nog van sprongen.

27 September 's avonds hing er weer een angstige stemming over Sittard. Er werd gezegd dat de Duitsers nogmaals zouden terugkeren. Gelukkig is het niet gebeurd, maar het gerucht was toch niet ongegrond geweest, want de Amerikanen met behulp van de O.D. brachten de volgende morgen nog 150 Duitsers in Sittard binnen. Nu was die vuurhaard, waar al de granaten op Sittard afgeschoten werden, ook weer opgeruimd.

Zondag 1 oktober konden we zeggen dat we nu werkelijk helemaal bevrijd waren en ook zo goed als veilig. Met grote belangstelling volgden we in deze dagen de nieuwsberichten van Radio Oranje, de stem van Strijdend Nederland. Reeds vóór onze bevrijding hadden we ons radiotoestel weer in gebruik en nu is het onmisbaar. Steeds meer beginnen we het te waarderen dat we vrij zijn en dat we er zo goed van af gekomen zijn want vele plaatsen in ons land moeten hun vrijheid met heel wat grotere offers bekostigen. We volgden nauwkeurig de gebeurtenissen om Nijmegen en Arnhem, die arme steden! Boxmeer bevrijd...Helmond, Overloon, Oploo, Deurne.....Meijel genaderd 3 Oktober bijna in Beringe. O, mochten ze er daar ook zo goed vanaf komen als wij. Dan zijn het nog genoeg angstige uren, die ze door moeten maken.

3 oktober: de zeedijk bij Walcheren gebombardeerd. Geheel Walcheren onder water. Nederland zal zijn vrijheid niet terug krijgen zonder geweldig zware offers. De dagen gaan voorbij, dagen van zware oorlogsstrijd. De vorderingen in Nederland gaan echter zeer langzaam. Sittard is nu al meer dan 3 weken bevrijden nog geen 10km verder in Limburg, in Susteren, heersen de barbaren nog. Ook de granaten van de Duitsers blijven op Sittard neerkomen. "Och, 't zeen met granate, gein Pruuse", zei een Sittards mannetje. Maar al waren het dan "maar granaten", er zijn toch nog verschillende slachtoffers van gekomen hier in de stad en in Ophoven. Ook vielen hier in ons rectoraat nog 4 slachtoffers door een auto-ongeluk. Op die donkere zondagavond kwam een Amerikaanse legerwagen, volgeladen met munitie en bestuurd door een niet al te frisse chauffeur in de richting van Ophoven met dolle vaart. Vier meisjes, waarvan twee zusjes, liepen op het fietspad en werden door de slingerende wagen gegrepen. Twee op slag dood, twee de volgende dag gestorven. Daags daarna werd bij een granaatslag een verloofd paartje getroffen en gedood. Deze week was het weer een aardig geronk in de lucht. Aken werd onderhanden genomen nadat de Duitsers geweigerd hadden zich over te geven. Honderden vliegtuigen kwamen hier over; de kanonnen bulderden.

15 Oktober Nationale biddag in Engeland voor het Nederlandse volk dat zo zwaar van de oorlog te lijden heeft. Ook voor het reeds bevrijde gebied werd door Radio Oranje een biddag aangekondigd voor zondag 22 oktober.

De berichten van de radio zeiden dat vanuit Overloon Venray bereikt was; de prachtige grote toren van Venray's parochiekerk door de geallieerden gebombardeerd, daar de Duitsers er gebruik van maakten als uitzichttoren. Vanaf de bevrijding van Meijel- welke kerktoren door de Duitsers zou zijn vernield- dus vanaf 3 oktober hebben we niets meer gehoord van de vorderingen aldaar. Maar nu, 17 oktober werd bij de nieuwsberichten vermeld dat de Engelsen het Deurnesch kanaal overgestoken waren maar er werd niet bij gezegd waar. Waarschijnlijk zal dit, althans volgens mijn mening wel zijn tussen Meijel en Beringe. Als dit zo is dan zal Beringe spoedig bevrijd zijn. Ik denk dat ze daar de laatste weken ook niet zoveel plezier van de Moffen beleefd hebben.

Pater Hieronymus heeft gisteren via het Rode Kruis een briefje afgezonden naar Beringe, geadresseerd aan de familie van de Asdonk, te Meijel. Wanneer zullen ze dit thuis ontvangen?

21 oktober Venray is nu in de handen van de geallieerden. Er is verwoed gevochten. Huis aan huis was versterkt. Nu horen we niets meer van de vorderingen rond Venray. Het laatste bericht is geweest: Venray en Overbroeck bevrijd ten Z. Van Venray. Vanwege het renachtige weer is de geallieerde opmars in de omgeving tot stilstand gekomen. Iedere avond horen wij echter weer nieuwe staaltjes van Duitse terreur. Holland is te beklagen; geen licht, geen gas, geen vuur, geen eten. Maar ook Limburg heeft nog verschrikkelijk te lijden. In het bevrijde gebied vallen nog dagelijks slachtoffers van de Duitse granaten. In nog bezet Limburgs gebied uitplundering en gruweldaden van de Nazies. Met grote bezorgdheid heb ik me afgevraagd wat onze familie in Helden en Panningen en wat u in Beringe niet allemaal te verduren zouden hebben. Kon ik maar eens enig bericht hieromtrent krijgen. Meijel is nu al meer dan 14 dagen bevrijd; in Beringe heersen de Moffen nog. Ik kan me voorstellen wat daar nu allemaal door de Duitsers uitgehaald wordt. Zojuist las ik nog een artikeltje in de krant : " Naziterreur in en om Roermond, Duitse wandaden.. Hierin las ik het volgende:"In en om Roermond viert de Naziterreur nog hoogtij. Alle dorpen rondom zijn leeg geplunderd. Paarden, wagens, fietsen, de voorraden uit de kelders, alles is naar het oosten verdwenen. Uit de dorpen Beegden, Heel, Baexem, Grathem, Heijthuizen, Roggel, Buggenum, Nunhem, Kelpen zijn honderden mannen naar Duisland gevoerd, naar Thüringen.

In Horn werd tijdens de hoogmis de kerk met mitrailleurs afgezet. Het land blijft onbewerkt en de aardappelen moeten rotten op het veld. In de beurt van Helden Panningen heeft men eveneens een duizendtal mannen weggevoerd." Bij deze laatste regel sloeg mij de schrik om het hart. Wat zal er thuis en in de familie gebeurd zijn? Ik zal me maar niet het ergste voorstellen en maar eens vurig bidden morgen.

Morgen is het hier in bevrijd gebied biddag voor het nog niet bevrijdde gebied. Ik zal mijn vrije intentie morgen daarom besteden en mijn H. Mis opdragen voor Moeder, broers, zusters en familieleden; moge het leed hen niet te zwaar treffen.

21 Oktober: weer een luchalarm

22 Oktober: bid en boetedag in reeds bevrijd gebied van Nederland

De bevolking van ons Zuiden heeft in grote getalen deelgenomen aan deze biddag voor ons noodlijdend vaderland. 's Morgens aan de communiebank reeds was de drukte opmerkelijk. Zeer velen hebben hier daadwerkelijk met de priester aan het altaar mee geofferd voor een spoedige bevrijding van het gebied, waar de vijand nog heerst. In de namiddag was in de kerken het Allerheiligste ter aanbidding uitgesteld. Hier, in ons rectoraat hebben de mensen werkelijk getoond mee te voelen met de noodlijdende mensen in nog niet bevrijd gebied.

27 Oktober: De laatste dagen geen berichten meer gehoord uit het gebied van Midden-Limburg. Het grote offensief is nu in Brabant aan de gang. Vandaag werd gemeld dat Den Bosch in geallieerde handen is. Ook in Zeeuws-Vlaanderen wordt nog hevig gevochten. Nieuwe Engelse landing op Zuid-Beveland. In Brabant Vucht ook bevrijd. Wat zou er met de gevangenen uit het concentratiekamp gebeurd zijn? Naar Duitsland vervoerd waarschijnlijk. Hedenavond werd er ook weer iets vermeld van Midden-Limburg. De Duitsers hebben vandaag, 27 oktober, een aanval gedaan ten Westen en Zuidwesten van Venlo. Hun poging om in de Britse stellingen door te breken is zonder succes gebleven. Waar en op welke plaats precies dit Duitse offensief heeft plaats gehad werd niet gezegd. Maar naar mijn mening moet het in Sevenem, Helden, Maasbree geweest zijn. Waarschijnlijk zal het een aanval geweest zijn in de richting Meijel. De krant stond vandaag vol over Venray dat pas bevrijd is sinds enige dagen. Er is daar verwoed gevochten en veel verwoest. Honderd burgers hebben 't leven erbij moeten laten. De prachtige 15de-eeuwse kerk met haar schitterende toren is geheel in puin. Ook het pensionaat van de zusters Ursulinen "Jerusalem" is in vlammen opgegaan.. De Franciscanen-paters -kerk schijnt er nogal goed afgekomen te zijn. Het naburige dorpje Overloon is totaal verwoest en bestaat niet meer.

Ondertussen zijn we hier al vijf weken vrij en het leven heeft weer zo'n beetje z'n gewone normale gang gekregen. De kranten verschijnen weer `zoal vroeger. Telefoon werkt nog niet. De trein van het mijngebied loopt alweer; in het overige gedeelte van het land is nog overal de spoorwegstaking. De mijnwerkers zijn nu ook weer met het werk begonnen. Overal doen zich nu de naoorlogse weeën gevoelen. Overal problemen: mijnwerkersbond, werkliedenbond, jeugdverenigingen enz. Wat de jeugdverenigingen betreft; er komt slechts één beweging voor jongens en meisjes: de verkennerij. Jonge wacht zal niet meer herrijzen, nog de K.J.N. Al hebben we nu onze vrijheid terug, daarmee hebben we nog niet alles voor het grijpen. Er heerst hier overal een nijpend gebrek. Gebrek aan het nodige eten. Vet-boter is er in het geheel niet meer; er is gebrek aan kleding enz. enz. Tabak enz. krijgen we nu ook niet meer.

We zijn hier aan de Amerikanen al gewoon geraakt; overal zie je ze. Vandaag zijn er ook weer enige granaten in Sittard neergekomen en gisteren nog enige bommen. We mogen nog steeds niet verder dan 6 km van huis gaan.

28 Oktober De Engelse nieuwsberichten van deze morgen deden mij schrikken. Werd gisteravond gemeld dat het Duitse offensief geen succes had gehad in het Zuidwesten van Venlo, nu werd gezegd dat Meijel weer door de Duitsers heroverd was. De Oranje-zender bevestigde dit vanmiddag nog eens. Deze herovering moet ongetwijfeld gebeurd zijn vanuit Beringe. Wat zal er nog van ons geliefde dorpje overblijven? Als het maar niet gaat daar zoals in Venray en omgeving waarvan gezegd werd: "Een tweede Caen". Ik ben zeer benieuwd of er vanavond nog iets gezegd zal worden.

Zolang ik hier in Ophoven ben, dit is vanaf 7 augustus, heb ik nog geen brief van thuis gehad en er zal nog wel een tijd over heengaan eer er weer communicatie zal zijn. Er is niets zo erg als in onzekerheid te zitten; wist ik nu maar iets!

29 Oktober Feest van Christus Koning; een mooi feest vooral nu in onze tijd. Erkende de mensen en de volken Christus maar als hun koning dan zouden we nu niet zo'n ellende in de wereld hebben. We hebben het vandaag weer gezongen: "Aan U o Koning der eeuwen, aan U zij de zegenkroon. Onsterfelijk schittert Uw glorie, door alle haat en hoon."

De berichten van deze dag waren niet erg bemoedigend, althans niet in dat gedeelte van ons landje waar mijn belangstelling 't meest naar uitgaat. De Britten hebben te doen met tegenslag. De Duitsers die, zoals gisteren gemeld, Meijel heroverd hebben zijn nu zelfs

doorgedrongen tot 14 km van Helmond, n.l. tot het dorpje Liessel. Bij Meijel is verwoed gevochten. In West-Brabant en zeeland gaat het beter. Na Den Bosch en Tilburg is Breda nu ook al bevrijd. Maar het verschrikkelijk welk een terreur de Duitsers uitoefenen overal. Alles wordt geplunderd, gestolen en vernietigd. De Nederlandse regering heeft een manifest uitgegeven en gericht tot alle verenigde volken waarin zij zich beklagt over de Duitse handelswijze. Nederland zal wellicht zelf de slag niet meer te boven komen. Daarom zal na de oorlog misschien een gedeelte van West-Duitsland aan Nederland gegeven worden of liever; genomen worden om zo weer economisch en industrieel weer erbovenop te kunnen komen.

Met dank aan Jan Janssen uit Baarlo